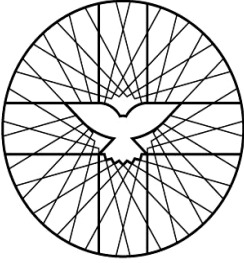

GROOTLETTER LITURGIE

**Protestantse Gemeente te
Wapenveld
in de Petruskerk
03 april 2026
19:30 uur**

Goede Vrijdag

Liturgische kleur: PAARS.

Voorganger: Ds. Rineke van den Berg

Organist: Dhr. Adrie Duizendstra

Ouderling van dienst:

Mw. T. G. de Jong-Wijenberg

m.m.v. Stille Week Commissie:

Bart van Luik,

Geke Stijf,

Alien Koetsier,

Wanda IJzerman

ORDE VAN DE DIENST

We zijn stil want we gedenken het lijden en sterven van de Heer. Het orgel zwijgt.

Inleiding op de Goede Vrijdag viering

Marcus 14 : 32 -42 in dichtvorm

Hier
op deze plek,
in dit woud van verwarring
vraag ik jullie
waak met mij

Hier
in deze tuin
waar alles anders is
dan anders
ben ik alleen

Hier
stil geworden
zoek ik mijn Vader
zijn wil geschiede

is dit zijn wil?

Hier
ben ik

Waar
zijn jullie?

We zingen: lied 164 uit Hemelhoog (3x)

**Blijf bij Mij en waak hier met Mij,
wakend en biddend,
wakend en biddend.**

Openingsgebed

We zingen lied 561

- 1. O liefde die verborgen zijt
in diepe stilten eeuwigheid,
erbarm u over ons bestaan,
het wordt verraden en verdaan.**

- 2. Hoe achteloos in ons midden wordt het kostbaar mensenbloed gestort en in het onbarmhartig licht het kruis des Heren opgericht.**
- 3. De minsten van de mensen zijn daar uitgestrekt in angst en pijn. Tot aan het eind der wereld lijdt Christus in hun verlatenheid.**
- 4. O liefde uit de eeuwigheid die met ons mens geworden zijt, wij bidden, laat ons niet alleen in al het duister om ons heen,**
- 5. opdat ook wij o Heer U niet verlaten in uw diep verdriet maar bij U zijn in al de pijn waarmee de mensen mensen zijn.**

Lezing: Marcus 14:43-65 (gelezen in beurtspraak)

Nog voor Hij uitgesproken was, kwam Judas eraan, een van de twaalf, in gezelschap van een met zwaarden en knuppels bewapende bende, die door de

hoge priesters, schriftgeleerden en oudsten was gestuurd. ⁴⁴Judas, die Hem zou uitleveren, had met hen een teken afgesproken. Hij had gezegd: 'Degene die ik kus, die is het. Neem Hem gevangen en voer Hem weg onder strenge bewaking.' ⁴⁵Toen hij eraan kwam, liep hij recht op Jezus af, zei: 'Rabbi!' en kuste Hem. ⁴⁶Ze grepen Hem vast en namen Hem gevangen. ⁴⁷Een van de omstanders trok een zwaard, haalde uit en sloeg de dienaar van de hogepriester een oor af. ⁴⁸Jezus zei tegen hen: 'U bent er met zwaarden en knuppels op uit getrokken om Mij te arresteren, alsof Ik een misdadiger ben!' ⁴⁹Dagelijks was Ik bij u in de tempel om onderricht te geven, en toen hebt u Me niet gevangengenomen; maar dit gebeurt omdat de Schriften in vervulling moeten gaan.' ⁵⁰Toen lieten allen Hem in de steek en vluchtten weg. ⁵¹Een jongeman, die alleen een linnen kleed aanhad, probeerde bij Hem te blijven, maar toen ook hij werd vastgegrepen, ⁵²liet hij het kleed in hun handen achter en vluchtte naakt weg.

⁵³Jezus werd meegevoerd naar het huis

van de hogepriester om te worden voorgesteld, en alle hogepriesters, oudsten en schriftgeleerden kwamen daar bijeen.

⁵⁴Petrus volgde Hem op een afstand tot op de binnenplaats van het huis van de hogepriester, waar hij tussen de knechten ging zitten en zich warmde aan het vuur.

⁵⁵De hogepriesters en het hele Sanhedrin probeerden Jezus op grond van een getuigenverklaring ter dood te veroordelen, maar dat lukte hun niet; ⁵⁶want hoewel veel mensen een valse verklaring aflegden, waren hun getuigenissen niet afdoende.

⁵⁷Toen kwamen er een paar met de volgende valse verklaring: ⁵⁸“We hebben Hem horen zeggen: “Ik zal die door mensenhanden gemaakte tempel afbreken en in drie dagen een andere opbouwen die niet door mensenhanden gemaakt is.”” ⁵⁹Maar ook zo was de getuigenverklaring niet afdoende. ⁶⁰De hogepriester stond op en vroeg Jezus: ‘Waarom antwoordt U niet? U hoort toch wat deze getuigen over U zeggen?’ ⁶¹Maar Hij bleef zwijgen en antwoordde niet. Toen vroeg de hogepriester Hem: ‘Bent U de messias, de Zoon van de

Gezegende?’ ⁶²Jezus zei: ‘Dat ben Ik, en u zult de Mensenzoon zien zitten aan de rechterhand van de Machtige en Hem zien komen met de wolken van de hemel.’ ⁶³De hogepriester scheurde zijn kleren en zei: ‘Waarvoor hebben we nog getuigen nodig?’ ⁶⁴U hebt de godslastering gehoord; wat is uw oordeel?’ Allen oordeelden dat Hij schuldig was en de doodstraf verdiende. ⁶⁵Toen begonnen sommigen Hem te bespuwen; ze blinddoekten Hem en sloegen Hem en zeiden: ‘Profeteer nu maar!’, en ook de dienaren gaven Hem vuistslagen.

We zingen lied 575, vers 1 en 2

- 1. Jezus, leven van ons leven,
Jezus, dood van onze dood,
Gij hebt U voor ons gegeven,
Gij neemt op U angst en nood,
Gij moet sterven aan uw lijden
om ons leven te bevrijden.
Duizend, duizendmaal, o Heer,
zij U daarvoor dank en eer.**

**2. Gij die alles hebt gedragen
al de haat en al de hoon,
die beschimpt wordt en geslagen,
Gij rechtvaardig, Gij Gods Zoon,
als de minste mens gebonden,
aangeklaagd om onze zonde.
Duizend, duizendmaal, o Heer,
zij U daarvoor dank en eer.**

Lezing: Marcus 14: 66-72 (gelezen in
beurtspraak)

⁶⁶Terwijl Petrus beneden op de binnen-
plaats was, kwam een van de dienstmeis-
jes van de hogepriester voorbij. ⁶⁷Toen ze
Petrus bij het vuur zag zitten, keek ze hem
aan en zei: 'Jij was ook bij die Jezus van
Nazaret!' ⁶⁸Maar hij ontkende dat en zei: 'Ik
weet niet waar je het over hebt, ik begrijp
echt niet wat je bedoelt.' Hij ging naar
buiten, naar het voorportaal, en er kraaide
een haan. ⁶⁹Toen het meisje hem daar we-
er zag, zei ze opnieuw, nu tegen de om-
standers: 'Hij is een van hen!' ⁷⁰Maar hij
ontkende het weer. En algauw zeiden ook
de omstanders tegen Petrus: 'Je bent wel
degelijk een van hen, jij komt immers ook

uit Galilea.’ ⁷¹Maar hij begon te vloeken en zwoer: ‘Ik ken die man over wie jullie het hebben niet!’ ⁷²En meteen kraaide de haan voor de tweede keer. En Petrus herinnerde zich dat Jezus tegen hem gezegd had: ‘Nog voor de haan tweemaal gekraaid heeft, zul jij Mij driemaal verloochenen.’ En toen hem dat te binnen schoot, begon hij te huilen.

We zingen: Lied ‘van Petrus’, op melodie van Psalm 116. (tekst: Sytze de Vries)

- 1. Hoe vaak heb ik Hem vurig trouw beloofd
zonder de diepte van die daad te weten?
Hoe snel deed ik of ik Hem was vergeten
en heeft de nacht mijn vurigheid gedoofd.**
- 2. Hij sprak van liefde -maar tot welke prijs?
Hij bood de vrijheid - maar ik bleef gevangen.**

**Hij sprak van trouwen raakte mijn
verlangen.**

**Maar nu hij zwijgt, bied ik hem geen
bewijs.**

- 3. Die tot zijn vrienden ons verkozen
had
en ons liet delen in zijn groot ver
trouwen,
die mij de rots dacht, waarop hij kon
bouwen -
was ik de vriend die dat nooit meer
vergat?**

- 4. Kan ik de naam, die mij is
toevertrouwd,
ooit nog met opgeheven hoofde
dragen?
Is het te laat? Hij zou mij mogen
vragen
hoe ik met heel mijn leven van hem
houd.**

Lezing: Marcus 15: 1-20 (gelezen in beurtspraak)

¹'s Ochtends in alle vroegte kwamen de hogepriesters, de oudsten en de schriftgeleerden en het hele Sanhedrin in vergadering bijeen. Nadat ze Jezus geboeid hadden, leidden ze Hem weg en leverden Hem over aan Pilatus.

²Pilatus vroeg Hem: 'Bent U de koning van de Joden?' Hij antwoordde: 'U zegt het.'

³De hogepriesters brachten allerlei beschuldigingen tegen Hem in. ⁴Pilatus vroeg Hem toen: 'Waarom antwoordt U niet? U hoort toch waar ze U allemaal van beschuldigen?' ⁵Maar Jezus zei helemaal niets meer, tot verwondering van Pilatus.

⁶Pilatus had de gewoonte om op het pesachfeest één gevangene, die door het volk gekozen werd, vrij te laten. ⁷Op dat moment zat er een zekere Barabbas gevangen, samen met de andere opstandelingen die tijdens het oproer hadden vermoord. ⁸Een grote groep mensen trok naar Pilatus en begon hem te vragen om ook nu te doen wat zijn gewoonte was.

⁹Pilatus vroeg hun: 'Wilt u dat ik de koning

van de Joden vrijlaat?’ ¹⁰Want hij begreep wel dat de hogepriesters Hem uit afgunst hadden uitgeleverd. ¹¹Maar de hogepriesters hitsten de menigte op om te zeggen dat hij Barabbas moest vrijlaten.

¹²Toen zei Pilatus tegen hen: ‘Wat moet ik dan doen met de man die u de koning van de Joden noemt?’ ¹³En ze begonnen weer te schreeuwen. ‘Kruisig Hem!’ riepen ze.

¹⁴Pilatus vroeg: ‘Wat heeft Hij dan misdään?’ Maar ze schreeuwden nog harder: ‘Kruisig Hem!’

¹⁵Omdat Pilatus de menigte tevreden wilde stellen, liet hij Barabbas vrij. Jezus leverde hij uit om gekruisigd te worden, nadat hij Hem eerst nog had laten geselen.

¹⁶De soldaten leidden Hem weg, het paleis (dat is het pretorium) in, en riepen de hele cohort bijeen. ¹⁷Ze trokken Hem een purperen gewaad aan, vlochten een kroon van doorntakken en zetten Hem die op.

¹⁸Daarna brachten ze Hem hulde met de woorden: ‘Gegroet, koning van de Joden!’

¹⁹Ze sloegen Hem met een rietstok op het hoofd en bespuwden Hem, en bogen onderdanig voor Hem. ²⁰Nadat ze Hem zo

hadden bespot, trokken ze Hem het purperen gewaad uit en deden Hem zijn kleren weer aan.

Toen brachten ze Hem naar buiten om Hem te kruisigen.

We luisteren naar: Sela – Via dolorosa (op de beamer)

Lezing: Marcus 15: 21-34 (gelezen in beurtspraak)

²¹Ze dwongen een voorbijganger die net de stad binnenkwam, Simon van Cyrene, de vader van Alexander en Rufus, om het kruis te dragen. ²²Ze brachten Hem naar Golgota, wat in onze taal 'schedelplaats' betekent. ²³Ze wilden Hem met mirre vermengde wijn geven, maar Hij nam die niet aan. ²⁴Ze kruisigden Hem en verdeelden zijn kleren onder elkaar; ze dobbelden erom wie wat zou krijgen. ²⁵Het was in het derde uur na zonsopgang dat ze Hem kruisigden. ²⁶Het opschrift met de aanklacht tegen Hem luidde: 'De koning van de Joden'. ²⁷Samen met Hem kruisigden ze twee misdadigers, de een

rechts van Hem, de ander links. ²⁹De voorbijgangers keken hoofdschuddend toe en dreven de spot met Hem: ‘Ach, kijk nou toch eens! Jij die de tempel afbreekt en in drie dagen weer opbouwt, ³⁰red jezelf toch door van het kruis af te komen.’ ³¹Ook de hogepriesters en de schriftgeleerden maakten onder elkaar zulke spottende opmerkingen: ‘Anderen heeft Hij gered, maar zichzelf redden kan Hij niet; ³²laat die messias, die koning van Israël, nu van het kruis afkomen. Als we dat zien, zullen we geloven!’ Ook de twee andere gekruisigden beschimpten Hem.

³³Op het middaguur viel er duisternis over het hele land, die drie uur aanhield. ³⁴Aan het einde daarvan, in het negende uur, riep Jezus met luide stem: ‘Eloï, Eloï, lema sabachtani?’, wat in onze taal betekent: ‘Mijn God, mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?’

Wij zingen lied 22, vers 1 en 4

- 1. Mijn God, Mijn God, waarom verlaat
Gij mij
en blijf zo ver, terwijl ik tot U schrei,
en redt mij niet, maar gaat aan mij
voorbij?
Hoe blijft Gij zwijgen?
Mijn God, ik doe tot U mijn kreten
stijgen
bij dag, bij nacht. Tot U slechts kan
ik vluchten,
maar krijg geen rust, geen antwoord
op mijn zuchten
in klacht op klacht.**

- 4. Gij die mijn ogen 't levenslicht
ontsloot,
mij hebt geroepen uit de moeder
schoot,
mij aan mijn moeders borst een
rustplaats bood,
voor kwaad beveiligd,
Gij hebt mij U ten eigendom
geheiligd.**

**Gij, die alleen mijn God zijt en mijn
Vader,
blijf mij niet ver, want nu het onheil
nadert
helpt mij niet een.**

Lezing: Marcus 15: 35-39 (gelezen in
beurtspraak)

³⁵Toen de omstanders dat hoorden, zeiden
enkelen van hen: 'Hoor, Hij roept om Elia!'

³⁶Iemand ging snel een spons halen,
dompelde die in water met azijn, stak de
spons op een stok en probeerde Hem te
laten drinken, terwijl hij zei: 'Laten we nu
maar eens zien of Elia komt om Hem eraf
te halen.' ³⁷Nadat Jezus luid geroepen had,
blies Hij de laatste adem uit. ³⁸En het voor-
hangsel van de tempel scheurde van bo-
ven tot onder in tweeën. ³⁹Toen de centu-
rio, die recht tegenover Hem stond, Hem
zo zijn laatste adem zag uitblazen, zei hij:
'Werkelijk, deze mens was Gods Zoon.'

De paaskaars wordt gedooft

Stilte

We zingen: lied 590, vers 1, 2, 4

- 1. Nu valt de nacht. Het is volbracht:
de Heer heeft heel zijn leven
voor het menselijk geslacht
in Gods hand gegeven.**

- 2. De wereld gaf
Hem slechts een graf,
zijn wonen was Hem zwerven;
al zijn onschuld werd Hem straf
en zijn leven sterven.**

- 4. 't Is goed, o Heer,
Gij hoeft de eer
van God niet meer te staven.
Leggen wij ons bij U neer,
in uw dood begraven.**

Slotgebed

Lezing: Marcus 15: 40-47 (gelezen in beurtspraak)

⁴⁰Van een afstand stonden ook vrouwen toe te kijken, onder wie Maria van Magdala en Maria, de moeder van Jakobus de jongere en van Joses, en Salome. ⁴¹Zij waren Jezus gevolgd en hadden Hem gediend toen Hij in Galilea verbleef. Zo stonden er nog veel meer vrouwen, die met Hem waren meegereisd naar Jeruzalem.

⁴²Toen de avond al gevallen was (het was de 'voorbereidingsdag', dat wil zeggen de dag voor de sabbat), ⁴³kwam Josef van Arimatea, een vooraanstaand raadsheer, die zelf ook de komst van het koninkrijk van God verwachtte. Hij raapte al zijn moed bijeen en ging naar Pilatus, die hij om het lichaam van Jezus vroeg. ⁴⁴Het bevreedde Pilatus dat Hij al dood zou zijn en hij riep de centurio bij zich, aan wie hij vroeg of Jezus al gestorven was, ⁴⁵en toen de centurio dat bevestigd had, gaf hij het lijk aan Josef. ⁴⁶Josef kocht een stuk linnen, haalde Jezus van het kruis en wikkelde Hem in het linnen. Daarna legde hij Hem in een graf dat in de rots was

uitgehouden en rolde een steen voor de
ingang.

⁴⁷ Maria van Magdala en Maria, de moeder
van Joses, keken toe in welk graf Hij werd
gelegd.

Uitdragen paaskaars

In stilte verlaten we de kerk, de paaskaars
voorop en wij volgen

Morgenavond om 21:00 uur,
Stille Zaterdag,
gaat deze viering weer verder in de
paaswakeviering.

